

2016/2140(INI)

10.2.2017

YTTRANDE

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

till utskottet för utveckling

över EU:s flaggskeppsinitiativ för klädsektorn
(2016/2140(INI))

Föredragande av yttrande: Jean Lambert

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. 60 miljoner människor världen över arbetar i textil- och kläindustrin, som särskilt i utvecklingsländer står för många arbetstillfällen.
  - B. Denna näringsgren är mycket starkt sammanflätad internationellt och har därför särskilt komplexa leveranskedjor, vilket innebär att isolerade nationella initiativ snabbt når sina gränser.
  - C. Textiltilverkare i utvecklingsländer utsätts gång på gång för den internationella parti- och detaljhandelns aggressiva inköpsmetoder, något som också beror på den skarpa globala konkurrensen.
  - D. Möjligheterna till företagsinflytande är begränsade, i synnerhet i utövandet av statliga myndighetsuppgifter, och därför måste produktionsländernas regeringar i stället skapa ekonomiska och rättsliga ramvillkor för att kunna uppfylla sin kontrollfunktion.
  - E. Internationella fördrag är en viktig beståndsdel i bekämpandet av missförhållanden inom arbetarskyddet och det sociala skyddet i tredjeländer, och företag är skyldiga att utforma sin verksamhet enligt dessa principer.
1. Europaparlamentet konstaterar att kläindustrin är en av de sektorer där otryggheten är störst, ofta med inadekvata arbetsvillkor för arbetstagare både inom och utanför Europa, särskilt med avseende på arbetsmiljö. Parlamentet vill att en central del av flaggskeppsinitiativet ska vara att deltagande länder ratificerar och tillämpar ILO:s konventioner, ILO:s trepartsförklaring om principer för multinationella företag och socialpolitik samt agendan för anständigt arbete. Parlamentet framhåller vikten av att man fokuserar på de mest sårbara och utsatta för exploatering, särskilt barn och kvinnor.
  2. Europaparlamentet fördömer all förekomst av barnarbete och uppmanar EU och dess medlemsstater att göra allt de kan för att helt stoppa import till den inre marknaden av kläder som har tillverkats genom barnarbete. Parlamentet framhåller i detta sammanhang betydelsen av register över ansvarsfulla leverantörer. Parlamentet fördömer och uppmärksammar de otillbörliga metoder som vissa underleverantörer ägnar sig åt genom att tillämpa lägre och olagliga arbetsstandarder. Parlamentet anser att det är av yttersta vikt för de deltagande länderna att garantera ratificering och genomförande av ILO-konventionerna nr 182 om avskaffande av de värsta formerna av barnarbete och nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra lärdom av erfarenheterna från det internationella programmet för avskaffande av barnarbete (IPEC) och den globala alliansen för utrotande av tvångsarbete, modernt slaveri, människohandel och barnarbete.
  3. Europaparlamentet konstaterar att kläindustrin skapar arbetstillfällen på många olika kompetensnivåer – från lågkvalificerade arbetstagare till högt specialiserade tjänster.
  4. Europaparlamentet anser att frivilliga initiativ att agera på ett ekologiskt, etiskt och hållbart sätt lämnar ett positivt bidrag till textilsektorn. Parlamentet konstaterar

emellertid att enbart sådana initiativ inte på ett adekvat sätt kan hantera grundläggande arbetstagarrättigheter, däribland arbetarskydd, föreningsfrihet, kollektivförhandlingar och frågor såsom barnarbete, arbetsmiljö, löner som det går att leva på, social trygghet och arbetstid. Parlamentet framhåller att utvecklingen måste gå i riktning mot regleringsåtgärder som ska införas och verkställas i berörda länder i syfte att säkerställa respekten för arbetstagarnas rättigheter längs hela leveranskedjan, samt att arbetsmarknadsmyndigheterna och yrkesinspektionssystemen måste stärkas och att det måste inrättas klagomålsförfaranden. Likaså är det viktigt att se till att nationella lagar och förordningar är förenliga med ILO:s centrala konventioner.

5. Europaparlamentet konstaterar att priset fortfarande är en avgörande faktor för varumärkens och återförsäljares inköpsmetoder, ofta på bekostnad av arbetstagarnas välfärd och löner. Parlamentet uppmanar EU att arbeta tillsammans med alla berörda parter för att främja ett gott samarbete mellan arbetsmarknadens parter och hjälpa berörda parter med att utveckla och tillämpa lönesättningsmekanismer i enlighet med relevanta ILO-konventioner, särskilt i länder där adekvat lagstiftning är en bristvara. Parlamentet framhåller behovet av att arbetstagare garanteras regelbundna utbetalningar av en adekvat lön som gör att de och deras familjer kan tillgodose sina grundläggande behov utan att tvingas till regelbundet övertidsarbete. Parlamentet framhåller behovet av kollektivavtal för att förhindra negativ konkurrens i fråga om lönekostnader samt behovet av att öka konsumenternas medvetenhet om de potentiella följderna av att ständigt kräva allt lägre priser.
6. Europaparlamentet betonar att regeringarna i producentländerna måste kunna genomföra internationella standarder och relevant lagstiftning, eftersom de är nödvändiga partner i den sociala dialogen och i förbättringsansträngningarna inom ramen för flaggskeppsinitiativet.
7. Europaparlamentet vill att EU-initiativet för klädsektorn ska främja kompetensutveckling och livslångt lärande, däribland utbildning i entreprenörskap, som bidrar till ekonomisk och social utveckling. Parlamentet vill att alla initiativ ska verka för en medvetenhet om centrala arbetstagarrättigheter och mekanismer för juridiskt bistånd när dessa rättigheter åsidosätts, och inbegripa utbildning för arbetstagare och arbetsgivare om social dialog och kollektivförhandlingar. Parlamentet understryker att initiativet bör bidra till kvinnors egenmakt, eftersom kvinnor utgör den största delen av arbetskraften inom klädsektorn och ändå är kraftigt underrepresenterade i tjänster som kräver högre kompetens samt i ledande befattningar. Parlamentet anser därför att initiativet aktivt bör främja icke-diskriminering och jämställdhet, bland annat i fråga om lön, och en förstärkt samhällsroll för kvinnor i tredjeländer, vilket skulle gynna hela familjen och samhället i stort.
8. Europaparlamentet anser att kommissionen redan har tagit vissa inledande steg i rätt riktning vad gäller de mål den föreslår för flaggskeppsinitiativet, bland annat i fråga om att öka konsumenternas medvetenhet och hjälpa utvecklingsländer med att anta och genomföra internationella arbetsrättsliga och miljömässiga standarder. Parlamentet beklagar emellertid att kommissionens nuvarande målsättningar och angreppssätt, i enlighet med dess rapport om högnivåkonferensen om ansvarsfull förvaltning av leveranskedjan i klädsektorn av den 25 april 2016, inte är tillräckligt målinriktade eller ambitiösa för att konkret förbättra klädsektorn. Parlamentet konstaterar att de

preliminära resultaten i kommissionens studie om klädsektorns leveranskedjor visade att jämställdhet, arbetstagarnas rättigheter, miljön och öppenhet inom leveranskedjan är de främsta bristerna. Parlamentet uppmanar kommissionen att i brådskande ordning släppa sin beställda rapport om identifiering av bristerna i den nuvarande politiken och att lägga fram specifika förslag för att ta itu med dessa brister.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt lägga fram EU:s flaggskeppsinitiativ för ansvarsfull förvaltning av leveranskedjan i klädsektorn, som utlovats som en del av Europaåret för utvecklingssamarbete 2015 och som bör beakta befintliga nationella initiativ som exempelvis de i Tyskland och Nederländerna. Parlamentet anser att EU har förmågan och skyldigheten att vara en global förkämpe för ansvar i leveranskedjan som svar på tragiska händelser såsom Rana Plaza-kollapsen i Bangladesh och mot bakgrund av det rekordstora intresset från EU-medborgarna.
10. Europaparlamentet anser att alla eventuella åtgärder som flaggskeppsinitiativet ger upphov till bör bidra till att främja sådana flerpartsinitiativ som ILO:s/IFC:s program ”Better Work”, som kombinerar en trepartsstrategi med fabrikers efterlevnad och en dialog mellan arbetstagare och ledning på nationell nivå i Bangladesh (Accord). Detta är juridiskt bindande, inbegriper fackföreningar och omfattar inte enbart fabriksinspektioner utan även avhjälpande åtgärder.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en rapport med en kartläggning av nuvarande initiativ och deras bidrag till förbättrade arbetsförhållanden inom klädindustrin.
12. Europaparlamentet påpekar att arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer är nödvändiga partner i den sociala dialogen och i kollektivförhandlingar och bör främjas. Parlamentet påpekar att oberoende, representativa arbetstagarorganisationer måste kunna verka oberoende och fritt för att främja och skydda arbetstagarnas rättigheter, särskilt på arbetsmiljöområdet. Därför är det viktigt att dessa organisationer har tillträde till fabriker för att kunna utbilda arbetstagarna i deras rättigheter och deras säkerhet. Parlamentet påpekar att åtgärder som följer av eventuella initiativ för klädsektorn bör främja grundläggande arbetstagar rättigheter och verka för ratificering och genomförande av ILO:s konventioner, särskilt nr 87 och nr 98, och att arbetstagarrepresentanter bör inkluderas i det förfarande för vederbörlig aktsamhet som upprättats på företagsnivå.
13. Europaparlamentet anser att respekten för gällande lagstiftning och kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter är en oeftergivlig förutsättning för företagens sociala ansvar. Parlamentet anser även att ett socialt ansvarsfullt agerande absolut måste omfatta korrekta fackliga förbindelser, särskilt respekt för de fackliga rättigheterna och kontinuerlig information till arbetstagarna och deras representativa organisationer.
14. Europaparlamentet understryker vidare att kapacitetsuppbyggnaden inom rättsstatliga strukturer i produktionsländerna måste stärkas och att detta konsekvent bör främjas och fordras inom ramen för europeisk utvecklings- och utrikespolitik.
15. Europaparlamentet anser att skyddet av alla arbetstagares hälsa och säkerhet bör säkerställas genom internationella standarder, nationell lagstiftning och kollektivförhandlingar på alla nivåer (fabriksnivå samt lokal, nationell och internationell

nivå) samt genom att man på fabriksnivå har en politik för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, såsom skriftligt upprättade åtgärdsplaner, som genomförs och övervakas tillsammans med arbetstagarna och deras representanter.

16. Europaparlamentet anser att alla EU-initiativ för klädsektorn bör ta fasta på att EU är en lämplig nivå för stöd till och vidareutveckling av FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, enligt vilka företag är ansvariga inom den egna leveranskedjan. Parlamentet konstaterar att företag bör utarbeta förfaranden så att de kan fastställa och mildra effekterna av sin verksamhet på mänskliga rättigheter och arbetsvillkor. Parlamentet föreslår att standarderna ska anpassas till särdragen hos små och medelstora företag.
17. Europaparlamentet inser att de ansträngningar som görs för att utbilda ledningspersonal och arbetstagare i arbetsmiljö, arbetsrätt och jämställdhet är av grundläggande betydelse för att förbättra arbetstagarnas rättigheter, och vill att man inom flaggskeppsinitiativet tar fram en särskild plattform för utbyte av bästa praxis för utbildning av arbetstagare och ledningspersonal, med särskilt fokus på mellanchefsnivån.
18. Europaparlamentet uppmanar EU att hjälpa utvecklingsländer att anta och genomföra internationella standarder och konventioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att även fortsättningsvis ta upp ratificering av centrala ILO-standarder, arbetsmiljöinspektioner och föreningsfrihet i diskussionerna om handel enligt preferenssystemet med länder kopplade till den globala leveranskedjan för klädsektorn och att stärka konventionerna om mänskliga rättigheter, arbete och miljö inom ramen för det allmänna preferenssystemet. Parlamentet anser att EU i sina handelsavtal bör ta med bestämmelser om förbättrade levnadsvillkor för arbetstagare och framhåller att en klausul som främjar ratificering och genomförande av ILO:s konventioner och agendan för anständigt arbete måste ingå i både bilaterala och multilaterala handelsavtal.
19. Europaparlamentet betonar att oberoende arbetsinspektioner är viktiga för tidig varning och förebyggande och för att se till att nationella regler och föreskrifter på arbetsmiljöområdet efterlevs, men konstaterar att faktorer såsom revisionsutmattning kan undergräva deras effektivitet och att revisioner endast speglar aktuell status vid tidpunkten för kontrollen. Parlamentet anser att ratificering och genomförande av ILO:s konvention nr 81 är avgörande för att upptäcka missförhållanden. Olika sätt att förbättra revisionerna och inspektionerna bör undersökas, till exempel genom att man sammanför revisionsstandarder och revisionsmetoder och skickar olika arbetsinspektörer varje gång, vilket kan leda till striktare standarder, särskilt i länder med korruptionsproblem. Parlamentet noterar betydelsen av att arbetsinspektörer rekryteras på ett adekvat sätt och av att både nya och befintliga inspektörer fortlöpande utbildas om internationella konventioner och standarder, lokal arbetsrätt och lämplig inspektionsteknik. Parlamentet uppmanar EU att såväl finansiellt som tekniskt fortsätta att stödja utvecklingen av arbetsinspektioner i utvecklingsländer i linje med relevanta ILO-standarder, särskilt i samband med utvecklingsfonder.
20. Europaparlamentet konstaterar att den sociala revisionens intåg i leveranskedjan för kläder och skor för mer än 20 år sedan följts av en dramatisk ökning av antalet standarder och metoder för social revision, vissa med enbart mindre skillnader, och att såväl varumärken som återförsäljare tillämpar sina egna aningen olika standarder, så att

tillverkare anslår värdefulla resurser till att hantera en stadig ström av revisioner. Branschens befintliga ansträngningar att sammanföra revisionsstandarder och revisionsmetoder bör därför enligt parlamentets förmenande påskyndas och understödjas i samråd med berörda parter.

21. Europaparlamentet anser att ansvaret bör utökas till att gälla hela leveranskedjan, inklusive alla underleverantörer, och lovordar de ansträngningar som görs i detta syfte. Parlamentet anser emellertid att EU är bäst lämpat att ta fram en gemensam ram för att skapa en rättslig skyldighet att visa tillbörlig aktsamhet på människorättsområdet för EU-företag i klädsektorn som lägger ut produktion på entreprenad i tredjeländer, däribland bindande åtgärder för att garantera spårbarhet och insyn, vilket skulle göra företag som önskar bedriva verksamhet på den europeiska marknaden skyldiga att tillhandahålla information om hela leveranskedjan för deras produkter. Parlamentet anser att reglering, utvecklad under medverkan av lokala och globala fackföreningar, bör komplettera och stödja frivilliga initiativ på nationell, europeisk och internationell nivå.
22. Europaparlamentet påminner om att spårbarhet och insyn i leveranskedjan är nyckeln till hållbar förändring. Parlamentet anser att tillgången till information i klädsektorn i producerande tredjeländer ofta är det största hindret mot möjligheterna att bekämpa kränkningar av de mänskliga och sociala rättigheterna samt arbetsrätten i den globala leverantörskedjan och att det behövs ett rapporteringssystem som ger information som kopplar samman alla aktörer inom den globala kedjan för en och samma produkt, från produktionsstället till detaljhandlarna. Parlamentet uppmanar EU att stödja utvecklingen av en gemensam ram för insamling av uppgifter om sociala, miljömässiga och arbetsmässiga resultat.
23. Europaparlamentet anser att konsumentinformation är av central betydelse för att säkra anständiga arbetsvillkor, ett behov som ställdes i öppen dager i samband med Rana Plaza-kollapsen. Parlamentet anser att konsumenterna måste få tydlig, trovärdig information om klädsektorns uthållighet, produkternas ursprung och i vad mån arbetstagarnas rättigheter har respekterats. Parlamentet anser att information som samlats in till följd av EU-åtgärder bör offentliggöras, och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överväga att upprätta en offentlig onlinedatabas med all relevant information om alla aktörer längs leveranskedjan.
24. Europaparlamentet framhåller behovet av att tillhandahålla ett koncept för företagens sociala ansvar (CSR) inom klädsektorn, bland annat på områden som arbetets kvalitet och organisation, lika möjligheter och lika lön, social inkludering, åtgärder mot diskriminering, utveckling av livslångt lärande samt utbildning. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag om sammanförande av CSR-krav, bland annat med en ram för social rapportering och för företags och chefers ansvar för konsekvenserna av missförhållanden och förseelser samt en ram för europeiska CSR-överenskommelser. Parlamentet anser att CSR bör främja projekt som stöder en omställning till en hållbar ekonomi. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ge EU-företag incitament att göra åtaganden om CSR och om tillbörlig aktsamhet för företag. Parlamentet påpekar att sådan aktsamhet bland annat handlar om att vidta proaktiva åtgärder för att identifiera och förebygga kränkningar av mänskliga, arbetsrättsliga och miljömässiga rättigheter längs hela leveranskedjan.

25. Europaparlamentet manar till större medvetenhet om produktionen av textilprodukter bland Europas konsumenter. Därför föreslår parlamentet att det ska utvecklas EU-omfattande standarder för märkning av ”rättvisa kläder”, som ska vara tillgängliga för både multinationella företag och små och medelstora företag och som ska visa att rättvisa arbetsvillkor har respekterats och hjälpa konsumenterna med bättre information i samband med deras köpbeslut.
26. Europaparlamentet betonar att det även i vissa EU-medlemsstater flera gånger har konstaterats råda otrygga arbetsvillkor inom klädsektorn rörande sådana frågor som arbetsmiljö, löner, social trygghet och arbetstider. Parlamentet efterlyser därför effektiva och välriktade initiativ inom EU som kan förbättra situationen i klädsektorn och ge en skjuts åt sysselsättningen i medlemsstaterna.
27. Europaparlamentet anser att den bristande respekten för internationella sociala standarder i klädsektorn utgör en sorts social och miljömässig dumpning som är till skada för både företag och arbetstagare. Parlamentet påpekar att europeiska företags dåliga efterlevnad av stränga miljövillkor i tredjeländer måste likställas med efterlevnaden av arbetstagares rättigheter, eftersom en sådan brist äventyrar arbetstagarnas hälsa, förstör landsbygds- och fiskeområden och därmed berövar lokalbefolkningarna alla möjligheter till utveckling.
28. Europaparlamentet gratulerar kommissionen till att ha bidragit till *Vision Zero Fund*, och uppmuntrar till fortsatta investeringar i förbättrad arbetstagsäkerhet. Parlamentet noterar dock att fonden och merparten av de befintliga initiativen inte på ett adekvat sätt hanterar frågor om skäliga löner, organisationsrätten eller diskriminering på arbetsplatsen.
29. Europaparlamentet efterlyser nationella och europeiska initiativ för att uppmuntra konsumenterna att köpa lokalt tillverkade produkter.
30. Europaparlamentet anser att ansvarsfull förvaltning av den globala leveranskedjan i klädsektorn kan bidra till ekonomisk tillväxt, anständiga arbetstillfällen, fattigdomsminskning, förstärkning av mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter och till övergången från den informella till den formella ekonomin. Parlamentet noterar emellertid den särskilda situationen när det gäller industriella frizoner för bearbetning på export, som i vissa länder är undantagna från lokal arbetsrätt, förbjuder facklig verksamhet och inte ger arbetstagare möjlighet till rättslig prövning, vilket inte är förenligt med ILO:s standarder. Parlamentet efterlyser större insyn i de industriella frizonerna för bearbetning på export genom övervakning och rapportering.
31. Europaparlamentet framhåller vikten av en klädindustri som bygger på innovation och på produkter med högre mervärde i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge ekonomiskt stöd och förenkla EU-programmens finansiering till små och medelstora företag i klädindustrin samt att främja materialforskning.
32. Europaparlamentet stöder små och medelstora företag i medlemsstaterna som i betydande grad bidrar till att bevara och främja det europeiska kulturarvet inom klädindustrin.

**RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN
I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET**

Antagande	6.2.2017
Slutomröstning: resultat	+: 42 -: 4 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Brando Benifei, Enrique Calvet Chambon, Lampros Fountoulis, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Ádám Kósa, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Maria João Rodrigues, Anne Sander, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Maria Arena, Georges Bach, Mircea Diaconu, Sergio Gutiérrez Prieto, Krzysztof Hetman, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Alex Mayer, Csaba Sógor, Helga Stevens, Neoklis Sylikiotis, Flavio Zanonato
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Clara Eugenia Aguilera García, Jakop Dalunde, Ulrike Rodust, Marc Tarabella, Miguel Viegas, Daniele Viotti